

6. Tilsyn og opfølgning

Efter retssikkerhedslovens § 15 har kommunen ansvaret for, hvordan kommunen planlægger og udfører sin virksomhed på det sociale område. Efter retssikkerhedslovens § 39 har kommunen pligt til at føre tilsyn med, hvordan kommunale opgaver løses. Pligten til at føre tilsyn gælder også for hjælp, som udføres af ansatte i selvejende institutioner, private leverandører m.v., og som leverer sociale serviceydelser efter serviceloven på kommunens vegne.

Bestemmelser om registrering og indberetning fremgår af afsnit 5. I afsnit 1.2 redegøres for omsorgspligten, jfr. servicelovens § 82.

Administrationen fører løbende dialog med det enkelte tilbud. Formålet med disse drøftelser er dels tilsyn, men også gennem dialog at få indkredset området mellem omsorgspligten og magtanvendelserne efter § 124, samt få sat etik og holdninger i fokus. De lovmæssige indberetninger indgår i disse drøftelser.

I forhold til de indberetninger, som skal indsendes senest 3 dage efter indgrebet, behandles disse af de respektive konsulenter i Følgegruppen. De ulovlige magtanvendelser forelægges Social- og Sundhedsudvalget senest 6 uger efter indberetningen. Herudover orienteres Social- og Sundhedsudvalget ved en årlig redegørelse.

Denne årlige redegørelse forelægges også hhv. Ældrerådet og Handicaprådet til orientering.

7. Handleplaner

Ifølge servicelovens § 141 har kommunen pligt til at tilbyde udarbejdelse af handleplan. Dvs. at personen kan sige nej til en handleplan. I servicelovens § 136 er de sociale myndigheder pålagt en pligt til at udarbejde en handleplan for de personer, der iværksættes magtanvendelser overfor. Disse planer har til formål at beskrive overvejelser og pædagogiske metoder, som skal tages i anvendelse for at undgå behovet for magtanvendelser i fremtiden, samt for at minimere varigheden af foranstaltningen.

8. Inddragelse af pårørende

I serviceloven og retssikkerhedsloven er brugerinddragelse og -indflydelse tydeliggjort. Det er ligeledes et gennemgående træk i reglerne om magtanvendelse, at pårørende, værger og andre med nær tilknytning til den omhandlede person skal inddrages i drøftelserne om iværksættelse af foranstaltninger efter §§ 124-129.

Dels skal deres bemærkninger fremgå af afgørelsesgrundlaget, og dels har de fået tillagt en selvstændig ankeadgang, når foranstaltningen er iværksat med samtykke fra den pågældende person. Det betyder i praksis, at man ude i de enkelte institutioner skal være i dialog med pårørende, værger og andre nærtstående, hvis der er behov for at iværksætte foranstaltninger, men også om hvordan man kan undgå at skulle iværksætte foranstaltningerne.

9. Klageregler

9.1 Procedure for indgivelse af klage

Klage skal indgives til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen, idet myndigheden har pligt til at genvurdere sagen, jfr. retssikkerhedslovens § 66.

9.2 Hvem kan klage?

Den person, en magtanvendelse vedrører eller en ægtefælle, en pårørende, en værge eller en anden repræsentant, når personen som afgørelsen vedrører ikke selv er i stand til at klage, jfr. §§ 133 og 134.

9.3 Klager til det sociale nævn

Følgende afgørelser kan indbringes for det sociale nævn:

Kommunens afgørelse om:

- Alarm- og pejlesystemer - § 125
- tilbageholdelse i boligen - § 127
- anvendelse af beskyttelsesmidler - § 128

og som ikke træffes mod den pågældendes vilje – vedkommende har udvist passivitet.

samt beslutninger om:

- Føren og fastholdelse - § 126

I disse situationer er der almindelig klageadgang indenfor en frist på 4 uger. Den kommunale afgørelse skal ledsages af en klagevejledning.

Ankestyrelsen kan behandle klager af principiel eller generel karakter.

9.4 Klager til Ankestyrelsen

Når det sociale nævn, jfr. § 130 skal godkende de afgørelser, der træffes *mod pågældendes vilje* (aktiv modstand) vedrørende alarmsystemer (§ 125), tilbageholdelse i boligen (§ 127) samt anvendelse af beskyttelsesmidler (§ 128), kan der klages til Ankestyrelsen.

Dette gælder ligeledes det sociale nævns afgørelser om optagelse i særlige botilbud uden samtykke i henhold til § 131, jfr. § 134.

I ovennævnte sager, hvor det sociale nævn træffer afgørelsen i første instans, skal de særlige retssikkerhedsgarantier om redegørelse, advokatbistand og domstolsprøvelse iagttages, jfr. §§ 131, 132 og 135.

Som en særlig retsgaranti i forbindelse med sager om optagelse i bolig uden samtykke (§ 131) har en klage over denne type afgørelse opsættende virkning, jfr. retssikkerhedslovens § 72, stk. 3. Desuden gælder pligten til genvurdering hos afgørende myndighed ikke, jfr. retssikkerhedslovens § 66, og sagen skal med det samme sendes videre til Ankestyrelsen, når der indgives klage.

9.5 Domstolsprøvelse

I henhold til § 135 er der mulighed for at indbringe en afgørelse fra Ankestyrelsen vedrørende tilbageholdelse i boligen, jfr. § 127 eller optagelse i særligt botilbud efter § 129 for landsretten i henhold til retsplejelovens kap 43a inden 4 uger efter klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Sagen kan kun indbringes for Højesteret, såfremt Procesbevillingsnævnet giver tilladelse hertil, og såfremt sagen har principiel betydning.